

Normative argumenter inneholder ofte implisitte påstander.

Normative argumenter er som regel sammensatt av normative og deskriptive påstander.

Men selv om det kan være vanskelig å formulere en vanntett definisjon av forskjellen mellom normative og deskriptive påstander, klarer vi å skille mellom dem i de fleste tilfeller. Det er nyttig i argumentasjonsanalyse fordi normative og deskriptive argumentasjon forbindes med ulike typer argumenter. Når standpunktet er normativt, vil det normalt også forekomme normative argumenter som del av argumentasjonen for og imot. I innlegget om nivådeling i skolen bruker forfatterne for eksempel det normative argumentet «Alle elever [...] fortjener undervisning på sitt faglige nivå». Dette er ikke en beskrivelse av hva som er tilfelle, men en vurdering om hva av elevene fortjener. Normative argumenter kan ha ulik form. De kan være formuleringer av generelle normer, regler eller rettigheter («Det er galt å stjele», «Barn har rett til en trygg oppvekst»). De kan også være konkrete vurderinger av ulike forhold («Drivstoffavgiftene er for høye», «Reklame for kosmetiske inngrep er helseskadelig», «Bybanen blir for dyr»).

Imidlertid er det spesielt viktig å være oppmerksom på at normative argumenter noen ganger usynliggjøres i argumentasjon. Ovenfor så vi et eksempel på et normativt standpunkt, «Norge bør satse på elektrifisering av olje- og gassfelt», og et tilhørende standpunktargument, «Elektrifisering vil gi betydelige kutt i klimagassutslippene». Legg merke til at mens standpunktet er en vurdering av en mulig handling (å satse på elektrifisering av olje- og gassfelt), så beskriver argumentet en potensiell *konsekvens* eller *virkning* av handlingen (vil gi betydelig kutt i klimagassutslippene).

Dermed kan det fremstå som at argumentasjonen for et normativt standpunkt beror utelukkende på en deskriptiv påstand som argument. Det er ikke tilfellet. For argumentet gjør en stilltiende vurdering, nemlig at konsekvensen som omtales, er *positiv*. Argumentasjonen forutsetter altså en vurdering – at det er heldig å kutte i klimagassutslippene – for å kunne støtte det normative standpunktet.

TIPS

til å finne argumenter

- Vær på utkikk etter resonnementer og tankerekker som fremmes i debatten.
- Språklige uttrykk (f.eks. «fordi», «derfor») kan fortelle oss noe om sammenhengene mellom påstandene i en argumentasjon.
- Forsøk å finne påstander som støtter eller svekker andre påstander i debatten, eventuelt påstander som debattanten selv kan tro er relevante.
- Husk at én enkelt setning kan inneholde flere argumenter eller argument og standpunkt i ett. Analysen skal bryte slike setninger ned i ulike bestanddeler i diagrammet.
- Legges det frem statistikk, rapporter eller studier, er dette ofte ment å inngå i argumentasjonen.
- Vær oppmerksom på om standpunktet er deskriptivt eller normativt.

I normativ argumentasjon som angår hva vi bør eller ikke bør gjøre, er det svært vanlig at argumenter presenterer positive eller negative konsekvenser av alternativene. Vi skal kalle denne argumenttypen